

PLATO

Informacja prasowa
21 października 2024, Ostrawa, Czechy

W galerii PLATO otwarto trzy wystawy, przestrzeń wystawowa jest znów pełna

Wybitna, choć mało znana czeska malarka figuratywna, twórczość artystów różnych pokoleń działających na terenie Ostrawy czy historia puszczy położonej na polsko-białoruskiej granicy z perspektywy biologii i polityki. W połowie października w ostrawskiej galerii sztuki współczesnej PLATO zostały otwarte aż trzy wystawy, które wraz z wcześniej rozpoczętym projektem Postbauhaus sprawiły, że budynek byłej rzeźni ponownie wypełniły ekspozycje i programy przeznaczone dla szerokiego grona odbiorców. Wszystkie trzy wystawy będą trwać do 26 stycznia 2025 roku.

Wystawa malarki Barbory Lungovej (*1977) pn. *Charisma* zapowiada mocne wrażenia wizualne. Zwiedzający zobaczą portrety i obrazy figuratywne poruszające kwestie tożsamości płciowej i niepokojących form relacji międzyludzkich. „W swoich obrazach artystka cytuje i łączy znane gatunki, postacie, ikony, alegoryczne opowieści i historie filmowe, mieszając popkulturę z obrazami sakralnymi. Jej twórczość malarska w obecnym czeskim kontekście jest absolutnie wyjątkowa, jednak z różnych powodów wciąż pozostaje gdzieś na marginesie. Przeglądy w renomowanych instytucjach obejmują głównie jej prace tematycznie związane z tradycjami Słowacka, rodzinnego regionu malarki. Specyficzna estetyka tych dzieł przesłania aspekt gender, a ich queerowa interpretacja, tak istotna dla artystki, znika. Prezentacja prac Barbory Lungovej w PLATO jest jej pierwszą dużą wystawą” – podsumowuje Marek Pokorný, kurator wystawy i dyrektor galerii.

Na scenie artystycznej Barbora Lungová jest postrzegana raczej jako alternatywna ogrodniczka i zaangażowana ekolożka. W tej części swojej praktyki artystycznej pracuje z konceptualnymi nasadzeniami irysów. Nie podkreśla jednak ich walorów estetycznych czy ogrodniczych, ale wykorzystuje nazwy konkretnych odmian i ich skojarzenia kulturowe. W tym roku dla PLATO, podobnie jak dla Słowackiej Galerii Narodowej, zasadziła rabatę w ogrodzie galerii. Wybrała irysy Landek, Bazaly, Ostravak czy Heliodora Píka od hodowcy

PLATO

z Hlučína. Powstała również odmiana irysów o nazwie Galerie Plato, która została wpisana do międzynarodowego rejestru.

Wystawa *Ostrava–Ostrava zpáteční* (pol. *Ostrawa–Ostrawa powrotny*) poświęcona jest artystkom i artystom reprezentującym różne pokolenia, którzy żyją i pracują w Ostrawie bądź są z nią w ten czy inny sposób związani. O wybranie artystów do drugiej już wystawy z serii mapującej lokalną scenę galeria poprosiła kuratora i artystę Hynka Chmelařa. Podczas gdy pierwsza wystawa z serii koncentrowała się na związku pomiędzy sztuką wizualną a muzyką, druga skupia się na temacie samego miasta. Nazwa wystawy inspirowana jest utworem Wieniedikta Jerofiejewa *Moskwa–Pietuszki*. „Ma kojarzyć się ze swego rodzaju siłą dośrodkową miasta. W sensie dosłownym i przenośnym chodzi tu o krążenie, próby ucieczki i powrotu, których doświadczają autorki i autorzy” – wyjaśnia kurator. Na wystawie znajdą się prace Anety Beranovej, Martina Kubicy, Dagmar Lasotovej, Jiřiego Marka, Nikoli Rácovej, Kataríny Szanyi, Tomáša Tepera, Anny Treterovej i Jiřiego Volejnřka.

Hynek Chmelař komentuje ten wybór w następujący sposób: „Wystawa ma reprezentować wycinek lokalnej, żywej sceny i jej powiązania z różnymi sektorami kultury. Nacisk kładziony jest na sztuki plastyczne, a także literaturę, muzykę i performance. Zwiedzający zobaczą głównie malarstwo, rzeźbę, sztukę obiektu, ale także rysunek czy grafikę. Jednocześnie podczas trwania wystawy odbędą się dwa wieczory performatywne, reprezentujące niektóre zjawiska ostrawskiej sceny kulturalnej, takie jak różne formy odczytów, performance czy eksperymentów muzycznych”. Pierwszy wieczór performatywny odbędzie się w środę 30 października, drugi zaplanowano na 22 stycznia przyszłego roku.

Wystawa *Puszcza, ogród i mur* umieszczona została w przestrzeni nazwanej Dziurką od Klucza, która jest powiązana z niedawno powstałym ogrodem permakulturowym, otaczającym galerię PLATO. Poświęcona jest puszczańskiemu ogrodowi polskiego artysty i biologa Lecha Wilczka (1930–2018), który stworzył razem ze znaną biologką i etolożką Simoną Kossak w Puszczy Białowieskiej, największej europejskiej puszczy, w której mieszkał przez 36 lat.

Podczas przygotowywania tej wystawy jej kuratorka Edith Jeřábková pracowała z archiwum fotograficznym Wilczka, które zawiera wiele kadrów siedlisk leśnych i puszczańskie

PLATO

ogrodu artysty. „Lech Wilczek, w przeciwieństwie do innych fotografów, nie był myśliwym. Do roślin, grzybów i zwierząt podchodził w sposób etyczny. By móc tworzyć książki edukacyjne o przyrodzie z własnymi zdjęciami, które ręcznie kolorował, założył w lesie ogród, w którym stworzył specyficzne warunki życia dla różnych gatunków, uwiecznionych następnie na fotografiach. To podejście było dla nas bardzo ważną inspiracją podczas tworzenia naszego permakulturowego Ogrodu Teraźniejszości” – wyjaśnia kuratorka. Druga część wystawy, przygotowana przez biologa terenowego i ekologa krajobrazu Jana Alberta Šturmę, koncentruje się na niedawno powstałym murze granicznym między Polską a Białorusią i jego wpływie na podział organizmu leśnego. Šturma skupia się na kwestii migracji gatunków w podzielonym ekosystemie leśnym. Na jego podstawie powstał mural autorstwa twórcy filmów dokumentalnych i ilustratora Jana Hoška. „Symboliczny mur w galerii ilustruje, którzy mieszkańcy puszczy mogą pokonać tę ogromną przeszkodę, a którzy nie. Pozostają oni oddzieleni od reszty stad, sfor i rodzin za murem, który jest również obiektem aktywizującym. Po jednej jego stronie można narysować, napisać lub w inny sposób wyrazić swoje stanowisko w sprawie politycznego podziału puszczy” – podsumowuje Edith Jeřábková.

PLATO to dynamiczna i otwarta instytucja założona przez miasto Ostrava. Od 2016 roku prezentuje aktualne formy sztuki współczesnej (wizualnej). Od września 2022 roku mieści się w dawnym budynku historycznej rzeźni, a transformacja architektoniczna tego budynku znalazła się wśród pięciu finalistów Europejskiej Nagrody Architektonicznej im. Miesa van der Rohego 2024.

Kontakt dla mediów:

Dita Eibenová

dita.eibenova@plato-ostrava.cz

(+420) 739 678 915